

Europa-Kommissionen,
Formand for Kommissionen,
Hr. José Manuel BARROSO
B-1049, Bruxelles,
Belgien.

Europaudvalget

Christiansborg
DK-1240 København K
Tlf. +45 33 37 55 00
Fax +45 33 32 85 36
www.ft.dk
ft@ft.dk

**Høringssvar om Kommissionens høring om fremtidens "EU-2020"-strategi
– Kom(2009)647**

13.januar 2010

Kære Hr. Barroso

Kontakt
Morten Knudsen
EU-Chefkonsulent
Dir. tlf. +45 33 37 55 14

Hermed fremsendes et fælles høringssvar fra Folketingets Erhvervsudvalg, Videnskabs- og teknologiudvalg, Arbejdsmarkedsudvalg, Miljø- og Planlægningsudvalg og Europaudvalg om Kommissionens høring om fremtidens "EU-2020"-strategi

Udvalgene har behandlet Kommissionens arbejdsdokument om fremtidens "EU-2020"-strategi på flere møder og er enedes om nedenstående høringssvar til Kommissionen.

Udtalelse om Kommissionens høring om fremtidens "EU-2020"-strategi

Udvalgene mener, at Kommissionens oplæg til en post-Lissabonstrategi "EU 2020" er et godt udgangspunkt for den kommende tids diskussion af løsninger på de økonomiske og sociale udfordringer Europa står overfor.

Udvalgene finder også, at de nationale parlamenter bør spille en særlig rolle, når evt. nationale målsætninger til opfyldelse af den nye strategi skal fastsættes, jf. Kommissionens forslag om, at hvert medlemsland skal fastsætte nationale mål for 5 år.

Spørgsmålet om kommende bindende målsætninger for EU's medlemslande, og forslag om at medlemslandene også vil kunne blive mødt af sanktioner, hvis de ikke lever op til disse målsætninger, bliver i øjeblikket nævnt bl.a. af det spanske formandskab. Dette mener udvalgene ikke er en god ide.

Et arbejdsmarked med fleksibilitet og social tryghed

Udvalgene lægger vægt på, at Kommissionen i sit oplæg fremhæver den centrale rolle, som flexicurity bør have i udviklingen af en grøn og rummelig verdens økonomi – herunder den fleksibilitet og den sociale tryghed, der også kendetegner den danske velfærdsmodel. Udvalgene lægger også vægt på

den aktive arbejdsmarkedspolitik og det øgede behov for uddannelse og opkvalificering, som er nødvendigt for, at vi som samfund kan imødegå fremtidens udfordringer – både hvad angår konkurrenceevne og i sikringen af en øget og holdbar beskæftigelse. Endelig skal udvalgene understrege, at det fremover fortsat er vigtigt, at Kommissionen fokuserer på den lige og fair konkurrence uden social dumping.

Virksomhederne og grøn vækststrategi

Et flertal i udvalgene (bestående af V, DF og KF) finder desuden i forhold til EU 2020 strategien arbejder Danmark bl.a. for omstillingen til en grøn vækststrategi med henblik på at sikre EU's, herunder Danmarks, fortsatte vækst og velstand. Antallet af initiativer og forslag til, hvordan europæisk økonomi bør omstilles, er der mange af. Derfor er det vurderingen, at EU under udarbejdelsen af EU's fremtidige 2020 strategi skal være en vigtig tovholder med det overordnede fokus.

EU's 2020 strategi må prioritere øgede investeringer på en måde, som vil gøre EU førende på globalt plan inden for udnyttelse af grønne teknologier, vækstvirksomheder og markeder. Overgangen til en grøn økonomi er central for EU's konkurrenceevne og vækst. Der ligger p.t. et globalt marked for miljøeffektive varer og tjenesteydelser, som er vurderet til over 3 billioner euro – og tallet er stigende.

En måde at hjælpe virksomhederne på er for det første at styrke grundlaget for udvikling af kulstoffattige teknologier. På dette område skal der drages nytte af landes dygtige forskningsmiljøer, og Danmark skal blive endnu bedre til at kommercialisere på ny viden. Endvidere skal grønne virksomheder - herunder smv'er og entreprenører - have adgang til både offentlig og privat venture kapital, og vi skal blive bedre og mere målrettede til at etablere offentlig-private partnerskaber.

Desuden skal man sikre reguleringen af det indre marked, således at EU tilbyder de bedste rammevilkår i verden for grønne virksomheder. I udviklingen af nye instrumenter skal EU hele tiden have fokus på at balancere miljømæssige og økonomiske hensyn og på at fjerne unødige administrative byrder. Samtidig skal EU sikre den nødvendige forbrugeroplysning, så efterspørgslen på energi-effektive produkter og løsninger øges.

Endelig skal omstillingen til en mere grøn økonomi afspejle sig i EU's relationer til omverdenen. Det er vigtigt, at EU i fremtiden bliver bedre til at vende blikket udad og udveksler ideer og tanker med andre, således at markedsadgangen øges for nye grønne internationale standarder.

Bedre uddannelse og forskning

Et flertal i udvalgene (med undtagelse af DF og EL) støtter, at der sættes fokus på behovet for løbende forbedringer af alle uddannelser, så målet om uddannelse til alle kan realiseres. I Danmark er målet som bekendt, at der i 2015 er 95 pct. der tager en ungdomsuddannelse, og 50 pct. der tager en videregående uddannelse.

Flertallet støtter også målet om, at der hele tiden er opmærksomhed på forbedringer af vilkårene og mulighederne for såvel innovation som kreativitet, herunder dels om nødvendigt modernisering af EU's system for intellektuelle ejendomsrettigheder, dels sikring og om nødvendigt forbedring af lånemulighederne.

Flertallet støtter målet om, at EU etablerer et ægte indre marked på onlineområdet, og bemærker, at internetadgang og mulighed for at bruge internettet er en nødvendighed i et viden- og informationssamfund.

Forsknings- og innovationsbudgetterne skal prioriteres frem for mere traditionelle tilskudsformer. Grundforskningen skal ligeledes prioriteres, da fremtidens nye viden meget vel kan ligge her.

Endelig er flertallet enige om, at det er vigtigt og afgørende - både for borgerne og for samfundet - at arbejdstagerne har færdigheder og kvalifikationer, der gør det muligt at bidrage til og drage fordel af en videnbaseret økonomi, samt fremsynet foregribe fremtidens kvalifikationskrav.

Mindretalsudtalelser

Mindretalsudtalelse vedrørende spørgsmålet om brugen af sanktioner

Et mindretal i udvalgene (RV) udtaler, at man er åben over for at drøfte mere bindende målsætninger for EU's medlemslande i forbindelse med fremtidens "EU-2020"-strategi.

Mindretalsudtalelse vedrørende energi og energiforsyning

Et mindretal i udvalgene (S) udtaler:

Opfyldelse af Lissabon strategien forudsætter en stærk og villet omlægning af energiforsyningen til vedvarende energikilder.

Der skal planlægges, så optimale alternative energiløsninger kan anvendes lokalt, regionalt og nationalt. Dette er en forudsætning for, at investorer i form af selskaber eller private kan etablere sig i tillid til rentabilitet og forsyningsikkerhed.

Der skal sikres oplysning om relevante og realistiske energiforsyningsmuligheder for lokalområder og kommuner.

Der skal sikres kommercielt bæredygtige og markedsmodnede løsninger, som borgerne kan have tillid til teknologisk og økonomisk.

Samfundet skal gennem en bevidst afgiftspolitik understøtte vedvarende energiløsninger.

Organiseringen af udbredelsen af alternative energiløsninger skal sættes i system fra statslig side, så man fremmer borgenes interesse for at medvirke i denne store satsning på vedvarende energiforsyning. Staten skal medvirke til at flytte viden og teknologi fra forskningslaboratorierne til bæredygtige løsninger teknologisk, økonomisk og miljømæssigt.

Det danske samfund skal ud over de energimæssige gevinster satse på gevinster i form af udvikling af nye produkter til processen og beskæftigelse i form af håndtering af vedvarende energiløsninger. Herigennem kan en positiv energipolitisk satsning også blive en positiv erhvervs- og arbejdsmarkedspolitik.

Kun gennem positivt støttet markedsbaserede energiløsninger kan målet om realisering af Lissabon målene realiseres.

Mindretalsudtalelser vedrørende beskæftigelse og uddannelse

Et mindretal i udvalgene (SF) udtaler:

Mindretallet lægger vægt på nødvendigheden af, at EU og EU's medlemsstater udvikler en konkurrencedygtig grøn og rummelig videns-økonomi med flere og bedre jobs. Mindretallet lægger her særlig vægt på:

- Et øget behov for og satsning på uddannelse, opkvalificering og forskning for at udvikle produktivitet, konkurrenceevne og flere og bedre jobs i EU-landene
- EU's post Lissabon strategi bør i forlængelse heraf udforme en beskæftigelsespolitik, der lægger vægt på målsætninger og indikatorer om kvalificering af arbejdsstyrken, livslang læring og øget kvalitet i arbejdet
- De kommende års EU-regulering vedrørende miljø, energi, klima, forbrugeroplysning, forskning og indre marked bør mainstreames med henblik på at skabe optimale ramme-, konkurrence- og markedsvilkår for socialt og miljømæssigt bæredygtige virksomheder og jobs.
- EU's post Lissabon strategi bør indeholde langt mere offensive og konkrete bud på, hvordan EU og dets medlemsstater kan og bør bekæmpe skattely og skattedumping i EU gennem fælles beslutninger om minimumsbeskatningsgrundlag og minimumsbeskatningsprocent for selskaber.

Mindretalsudtalelser vedrørende arbejdsmarkedet

Et mindretal i udvalgene (S) har derudover følgende bemærkninger til Kommissionens oplæg:

For at undgå social dumping og unfair konkurrence er det vigtigt, at Danmark arbejder for et fælleseuropæisk sæt spilleregler.

For det første må målet om arbejdskraftens fri bevægelighed ikke stå over hensynet til, at udenlandske lønmodtagere ikke underbetales og må affinde sig med sundheds- og sikkerhedsmæssigt skadelige arbejdsvilkår, når de arbejder i et andet EU-land eller for en udenlandsk arbejdsgiver. Samtidig er det vigtigt for at opretholde den sociale velfærd, at virksomheder ikke konkurrerer på underbetaling samt på manglende moms- og skatteindbetalinger.

Socialdemokraterne går ind for en lige og fair konkurrence ikke kun i forhold til lønmæssige spørgsmål, men også hvad angår lige vilkår omkring sociale rettigheder og arbejdsmiljø. Der er især grund til at have fokus på tre områder:

1. Transportområdet.
2. Bygge- og anlægsområdet.
3. Slagteriområdet.

Transportområdet er desværre i disse år kendetegnet ved, at en lang række danske vognmandsfirmaer udflages, fordi der netop bliver konkurreret på unfair løn- og arbejdsvilkår samt uden nogen form for hviletidsbestemmelser – især i en række tidligere østlande.

På bygge- og anlægsområdet har der i de senere år været massive problemer med at få velorganiserede forhold. Der er ofte konstateret brug af både sort og illegal arbejdskraft i udenlandske virksomheder, der opererer på dansk grund, og det er ofte umuligt at retsforfølge disse virksomheder i hjemlandet. Det er en væsentlig opgave at få fælleseuropæisk fokus på, at virksomheder, der opererer på EU-plan overholder reglerne, og i fald de ikke overholder reglerne, skal det være lettere at retsforfølge virksomhederne i hjemlandet.

På slagteriområdet er brugen af stærkt underbetalt kolonnearbejdskraft på slagterier syd for Danmark en væsentlig trussel mod den danske arbejdsmarkedsmodel og kan på sigt være ensbetydende med, at historisk stærke industriarbejdspladser nedlægges i Danmark og flytter til europæiske lavtlønslande. EU skal derfor bekæmpe den sociale dumping, der medfører lukning af flere danske slagterier og afskedigelser af tusinder af slagteriarbejdere. Den lange transport af dyrene medfører endvidere en forringelse af dyrevelfærden og en større miljøbelastning fra transport.

Et andet *mindretal* (SF) har følgende bemærkninger til Kommissionens oplæg:

SF ægger vægt på nødvendigheden af, at EU og EU's medlemsstater udvikler en konkurrencedygtig grøn og rummelig vidensøkonomi med flere og bedre jobs. SF lægger her særlig vægt på:

- At det sociale topmøde, der er planlagt afholdt i marts 2010 udskydes til juni 2010, da det ikke er realistisk at foretage en tilstrækkelig grundig høring om og forbedring af Kommissionens udkast inden et topmøde i marts 2010.
- At den nye Kommission, der forventes at tiltræde i februar 2010, får rimelig tid til at forbedre det foreliggende udkast. Det vil være hastværksarbejde, hvis den gamle kommission gør sagen færdig.
- At Kommissionens høringsfrist i konsekvens heraf udskydes til 15. april 2010
- At "Europa 2020 Agenda" bør indeholde en målsætning om at sikre alle unge reel ret til en erhvervsmæssig uddannelse af høj kvalitet. Udkastet tilråder ikke en reel ret - men har mange smukke ord.
- At "Europa 2020 Agenda" bør indeholde langt mere offensive og konkrete målsætninger for at få gjort en ende på, at op mod 80 millioner mennesker i EU lever i fattigdom.

- At "Europa 2020 Agenda" bør indeholde langt mere offensive og konkrete bud på, hvordan EU og dets medlemsstater kan og bør bekæmpe skattely og skattedumping i EU gennem fælles beslutninger om minimumsbeskatningsgrundlag og minimumsbeskatningsprocent for selskaber.
- At "Europa 2020 Agenda" bør indeholde nye klare indikatorer for skabelsen af en bæredygtig og konkurrencedygtig, lærende økonomi med flere og bedre jobs.
- At "Europa 2020 Agenda" bør tilføjes nye indikatorer for - og et mål om - at skabe mere kvalitet i arbejdet og skabe mere lige livsmuligheder både i og uden for arbejdslivet.
- At der bl.a. gennemføres en bedre sikring af, at strejkeretten i de enkelte medlemslande ikke begrænses direkte eller indirekte af EU-regler, og at der gennemføres en selektiv revision af udstationeringsdirektivet, således at dette direktiv udgør et stærkere værn mod social dumping"

Et tredje *mindretal* (EL) har følgende bemærkninger til Kommissionens oplæg:

Klimakrisen og den økonomiske krise viser tydeligt, at det går galt, når man lader markeds kræfterne råde frit. Enhedslisten ønsker at hensynet til mennesker og miljø skal have klar forrang for hensynet til at virksomheder kan tjene penge.

Ligesom Folketinget har besluttet at sætte hensynet til børns helbred højest i sagen om Bisfenol A i sutteflasker, mener vi også at man bør sætte hensynet til ordentlige løn- og arbejdsvilkår højest i sager om arbejdsmarkedet.

Derfor bør vi sikre at fagbevægelsen har konfliktret til at kæmpe for lige vilkår for alle der arbejder i landet, og at det offentlige stiller krav om overenskomstmæssige løn- og arbejdsvilkår ved arbejde for det offentlige. Ligesom private hvervgivere bør have ansvar for at alle underentreprenører betaler efter overenskomsten og også betaler skat, moms, mv.

Den sociale dumping som EF-domstolen har åbnet for med dommene vedrørende Laval, Rüffert m.fl. er ødelæggende for ønsket om at øge velfærden for borgerne i Europa. Det er kun de virksomheder, der konkurrerer på de dårligste vilkår, der har gavn af dommene, og på sigt vil Europa alligevel ikke kunne konkurrere med andre dele af verden om de ringeste vilkår.

Vi bør i stedet arbejde på at udvikle et bæredygtigt arbejdsmarked, hvor alle kan få lov at være med på arbejdsmarkedet - også selvom de ikke kan bidrage med 120 %, men måske kun har 30 % erhvervsevne.

Ligesom vi bør arbejde for, at social tryghed bliver forbedret i stedet for at blive forringet. Erfaringerne med den nordiske model er klart, at den fører til at

mere velfærd for flere. Hvorimod forringelser af den sociale tryghed fører mennesker ud i fattigdom og dermed længere væk fra arbejdsmarkedet.

Et fjerde mindretal (RV) finder, at der er behov for reformer af arbejdsmarkedet i alle EU-lande. Det er særligt vigtigt at få flere kvinder på arbejdsmarkedet. Strategien bør derfor sætte som målsætning, at beskæftigelsesraten i EU skal være 75% (total) i 2020 og 65% for kvinder.

Mindretalsudtalelse vedrørende virksomhederne og økonomien

Et mindretal i udvalgene (RV) udtaler, at mange faktorer skal spille sammen, hvis EU's økonomi for at blive førende, vidensbaseret, konkurrencedygtig og bæredygtig. Vigtige målsætninger er:

- Realisering af det indre marked. Al eksisterende national lovgivning skal screenes med henblik på at finde og fjerne barrierer for den frie bevægelighed, fordi barrierer på det indre marked hindrer vækst. Det gælder såvel varer som tjenesteydelser og personmobilitet.
- Internet i hjemmet skal være en borgerret. Bredbånd er en vigtig infrastruktur for europæisk økonomi. EU skal tage ansvar for at 4G bredbånd rulles ud til hele Europa. Der vil fremme e-handel, videndeling og konkurrenceevne.

Mindretalsudtalelse vedrørende bedre uddannelse og forskning

Et mindretal i udvalgene (RV) mener, at EU skal være verdensførende på viden og innovation. Fordi viden er en forudsætning for vækst, som igen er en forudsætning for velfærd. Derfor bør EU2020-strategien indeholde følgende konkrete målsætninger:

- Forskning: Halvdelen af universiteterne på verdens top20-liste skal være europæiske. Et middel til at opnå dette mål, er at samtlige EU-lande overholder målsætningen om at bruge 3% af BNP til forskning.
- Uddannelse: 90 % af alle Europas unge skal i 2020 have en ungdomsuddannelse, mens 45% af alle Europas unge skal have en videregående uddannelse.
- Innovation: Man skal styrke innovationen ved at oprette en europæisk erhvervs-ph.d.-ordning. Det vil styrke videnoverførsel fra universiteterne til innovative virksomheder.

Mindretalsudtalelse vedrørende miljø

På den baggrund udtaler et mindretal i udvalgene (SF):

SF er enig i, at der skal udstikkes en ny kurs, og mener, at hovedlinjerne i Kommissionens udkast peger i den rigtige retning. SF mener imidlertid, at der

er behov for at supplere strategien med nogle helt konkrete observationer og anbefalinger. Den næste generation af miljøpolitikker i EU's strategi skal være *drivers* i udviklingen af renere produkter og teknologier baseret på *cradle to cradle*-princippet.

Miljøteknologi

Miljøteknologi (i bred forstand: produkter, teknologier og viden) bør blive Europas fremmeste eksportvare i en hurtigere takt, end sunset (solnedgangs) teknologier og produktioner verden over udfases. Kun derved kan Europa få et virkeligt forspring. Dette mål kan kun nås, hvis der stilles skærpede krav til den europæiske produktion og de producerede varer, således at miljøteknologien hele tiden generelt er foran niveauet uden for Europa.

Gennemskuelighed

SF vil anbefale, at strategien lægger vægt på at inddrage befolkningen, organisationer m.v. i en gennemskuelig proces, der sikrer,

- at vurdering af EU-projekter og -lovforslag m.v. baserer sig på objektiv viden om konsekvenserne for ressourcer, økologiske tjenesteydelser, sundhed, natur og miljø – foruden økonomi og beskæftigelse og sociale forhold – og at denne viden fremgår af det samlede, offentligt tilgængelige beslutningsgrundlag,
- at når det fremlagte forslag fra Kommissionen og regeringerne afviger fra det, der er optimalt set ud fra et naturvidenskabeligt, økonomisk eller socialt synspunkt, skal dette fremgå af forslaget og det offentligt tilgængelige beslutningsgrundlag m.v. Ved klart at gøre rede for og begrunde, hvilke afvigelser fra det optimale der er valgt, får regeringer og Kommissionen adgang til at forklare baggrunden for prioriteringerne.

Key drivers

“In developing a new vision and direction for EU policy, we need to recognise that conserving energy, natural resources and raw materials, using them more efficiently and increasing productivity will be the key drivers of the future competitiveness of our industry and our economies.”

En fundamental driver i omstilling til mere bæredygtige produkter og produktionsforhold er målfaste mål og tidsgrænser for regeringer, producenter og øvrige aktører. Det er i sig selv nødvendigt for at kunne måle effektivitet af de vedtagne virkemidler. Desuden er det en nødvendig forudsætning for, at erhvervslivet kan foretage investeringer i god tid og velovervejet. Det er også en nødvendighed for gennemførelse af en ambition om, at Europa skal være net-

toeksportør af miljøteknologi, og at miljøteknologi bliver den fremmeste eksportvare.

Skadelige subsidier er negative drivers – både i EU og medlemslandene – og bør identificeres og afvikles.

Produkters potentielle skadevirkninger på miljø og sundhed bør indarbejdes i strategien med henblik på at sikre, at bæredygtige produkter uden skadelig kemi bliver en af *“the key drivers of the future competitiveness of our industry and our economies.”*

Målrettede kampagner samtidigt i de enkelte medlemslande kan være en effektiv eye-opener ikke mindst i samarbejde med og mellem de relevante industrier og organisationer (*“The EU should compete more effectively and increase its productivity by a lower and more efficient consumption of non-renewable energy and resources in a world of high energy and resources prices, and greater competition for energy and resources. This will stimulate growth and help meet our environmental goals.”*). Et godt eksempel er energirenovering af bygninger, hvor en målrettet kampagne, indeholdende skærpede krav og information om støttemuligheder i EU og nationalt, både kan bidrage til at mindske energiforbruget og til at skabe arbejdspladser.

Mulige synergigevinster bør fremhæves. Eksempelvis bør indsatsen for at klimatilpasse Europa inddrage andre hensyn, såsom biodiversitet, bevarelse og opbygning af vandressourcer og forurening med næringsstoffer, samt hvordan klimatilpasning kan bidrage til reduktion af udledning af drivhusgasser f.eks. gennem opbygning af kulstof i jordbunden og gennem ændret landbrugspraksis, der tillige tager hensyn til biodiversitet, osv.

Et andet mindretal i udvalgene (RV) mener, at vækst uden hensyn til bæredygtighed, nedbryder vores muligheder på længere sigt. Derfor skal EU fremme bæredygtighed, herunder gøre bestræbelsen på at begrænse temperaturstigningen til 2°C eller mindre til en integreret del af økonomien i EU. Tre målsætninger som vil bringe bæredygtighed ind i EU 2020-strategien, kunne være:

- EU skal fremme af vugge-til-vugge princippet, fx via mærkningsordninger.
- Mindst halvdelen af alle energiforskningsmidler skal gå til forskning i og udvikling af vedvarende energi samt bedre energiudnyttelse (både EU-midler og nationale).
- EU-landenes bidrag til en international klimafond skal finansieres, helt eller delvist, af afgift på bunkerolie og flybrændstof.

Med venlig hilsen

Knud Christensen
Formand for Arbejdsmarkedsudvalget

Hans Chr. Schmidt,
Formand for Erhvervsudvalget

Marianne Jelved
Formand for Videnskabsudvalget

Anne-Marie Meldgaard
Formand for Europaudvalget

Steen Gade
Formand for Miljø- og Planlægningsudvalget